

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นศึกษาการพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี ของโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 2) เพื่อพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี ของโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน มีส่วนร่วมในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพและความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี ของโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี ของโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 แต่ละขั้นตอนดังกล่าวแต่ละขั้นตอนการดำเนินการวิจัยสามารถเขียนดังภาพที่ 3.1 ดังนี้

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา

จากภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี ของโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี ผู้วิจัยศึกษาจากเอกสาร บทความ หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้้นำแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดีมาเป็นกรอบในการพัฒนาห้องสมุดของโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพและความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ผู้วิจัยศึกษาสภาพและความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 2.1 ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาของห้องสมุด โดยผู้วิจัยศึกษาสภาพห้องสมุด เทียบเคียงกับมาตรฐานห้องสมุด 3 ดี

ขั้นตอนที่ 2.2 ศึกษาความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและนักเรียนของโรงเรียนธนาคารออมสิน โดยใช้การสนทนากลุ่มร่วมกันของกลุ่มเป้าหมาย แบ่งออกเป็น 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 12 คน รวมทั้งสิ้น 15 คน และครั้งที่ 2 ประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนชั้นละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 18 คน

จากขั้นตอนที่ 2.1 และ 2.2 ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดีต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี ของโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี โดยผู้วิจัยนำข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 มาจัดทำ (ร่าง) คู่มือการพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดีของโรงเรียนธนาคารออมสิน แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้ข้อเสนอแนะ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับแก้ (ร่าง) คู่มือการพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากนั้นผู้วิจัยนำ (ร่าง) คู่มือการพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี ของโรงเรียนธนาคารออมสินให้ผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ 1) นายเฉลิมเกียรติ เข้มพราย 2) ว่าที่ร้อยตรีเสรี สุขกันตะ และ 3) นางรุ่งรดี เทพพนม เป็นผู้วิพากษ์ (ร่าง) คู่มือการพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดีของโรงเรียนธนาคารออมสิน หลังจากนั้น ผู้วิจัยดำเนินการปรับแก้ (ร่าง) คู่มือการพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดีของโรงเรียนธนาคารออมสิน และผู้วิจัยนำคู่มือการพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดีของโรงเรียนธนาคารออมสิน ไปพัฒนาห้องสมุดของโรงเรียนธนาคารออมสิน

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดีของโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ผู้วิจัยได้ประเมินความสำเร็จของการพัฒนาห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี โดยผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ประเมินจากข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเป็นแบบประเมินข้อมูลเชิงประจักษ์ จำนวน 1 ฉบับ โดยโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความสำเร็จของห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี จำนวน 3 คน ประกอบด้วย 1) ศิษยานุศิษย์ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านห้องสมุด 3 ดี จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 1 คน คือ นางนิศยา เจริญเฉลิมศักดิ์ และครูบรรณารักษ์ที่เชี่ยวชาญทางด้านห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดี จำนวน 2 คน คือ นางสาวสุกัญญา สีลาอ่อน และนางเปรมวดี ไชยริย์

2. ประเมินความสำเร็จจากผู้เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อคุณภาพของห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดีของโรงเรียนธนาคารออมสิน ผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 60 คน รวมจำนวน 62 คน

3. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มาใช้บริการของห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดีของโรงเรียนธนาคารออมสิน จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 839 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางของเครซซี่และมอร์แกน ได้ตัวอย่าง จำนวน 265 คน ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นและสุ่มอย่างง่าย

การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการวิจัยจำนวน 3 ฉบับ คือ 1) แบบประเมินเชิงประจักษ์ของห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดีของโรงเรียนธนาคารออมสิน 2) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อคุณภาพของห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดีของโรงเรียนธนาคารออมสิน

และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริการของห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดีของโรงเรียนธนาคารออมสิน

2. ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 3 ฉบับไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ หลังจากนั้นผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมาปรับปรุง และนำแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66-1.00

3. ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลตามกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการประเมินข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สภาพและความต้องการของห้องสมุด โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและภาพประกอบ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อคุณภาพของห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดีของโรงเรียนธนาคารออมสิน คือ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริการของห้องสมุดตามมาตรฐาน 3 ดีของโรงเรียนธนาคารออมสิน คือ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด